

Vel.oltar zelo čeden rokoko iz 2.pol.18.stol. V njem slika priprošnjikov v si
sili od Kremser - Schmidta. Podpis v desnem oglu : Mart.Joh.Schmidt P.1773.
V spološnem v dobrem stanju, samo srednji del, kjer je slikano temno v temno
je skorè popolnoma otemnel, grund prodira. Ali bi se dala regenerirati? Na par
mestih so še manjše partiјe barve odluščile. Sternen!
Na prezb. steni na listovi strani oltarja slika M. di buon consiglio z le
pimi rokoko, posrebrenimi(mogoče celo srebrnimi) kronami. Blizu nje relikvija
v lepem rokoko okviru. Na evang. strani na steni ~~KHMUTSKHNTTELNAZDNEZ~~ Schmer-
zensmann polen ran, doprsen. Grobo, a ekspresivno elo.

Steles, III, 1921, str.34-35.
Vska ebotno gotsko obokana z rebri, v ladji na 2/3 služnikih 8kotne oblike, v
prezbiteriju na preprostih konzolah. Visok spredaj v 8kotu tričstran o posnet
slavolok spada k bogatemu poznogotskemu tipu z rozetami, zvezdami, ščitki in
dvema figuralnima sklepnikoma. Glavni v prezbiteriju predstavlja tri z glava
mi k sebi obrnene ribe(sv. Trojica!) Prvi ob slavoloku v ladji roka s pu-
ščico kot znak mučeništva sv. Sebastiana.

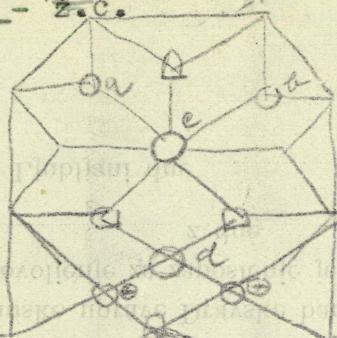
Krogovičia v oknih novogotska.

Vsi loki so iz istega časa in iste delavnice.

Vel.oltar in prižnica iz sr. 18.stol.(2.pol.)-es. Vel.oltar ima sarkofag za
menzo, volutast westwerk, ki drži okvir s sliko sv. Sebastiana in Fabijana
("Kremser- Schmidt.") zlata rokoko ornametika.

čistič 12

a, b, c, rozete, d. okrogel poglobljeni sklepnički skleda, s 3^z glavami skupaj obrnjenimi ribami.

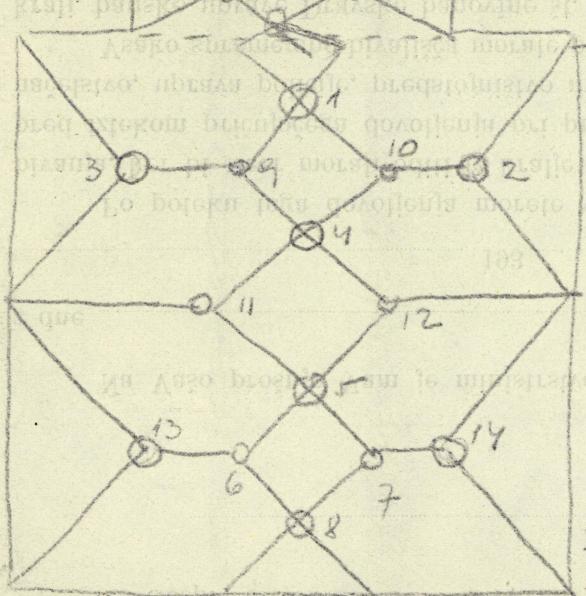
2.

1. okrogel, roka s puščico

2. - 8 rozete

9 - 14 ščitek, 12. ščitek z znakom

8 zvezda na okrogli podlagi

Lep tabernakelj vel. oltaria z grabl'icami za sveče.

2 novogotska str. oltaria.

3 freske iz življenja sv. Jakoba v prezbit.

M. Bradaško 1881. Apoteoza sv. Jakoba na stropu. Cerkev je slabo pobarvana, stene spoda vlažne, deloma teče skozi streho.

"a vel. oltariju 2 dobra pozlačena kipa sv. Franč. Asav. in Janeza Nep.

Na juž. strani v prezbiteriјu v lepem rokoko okviru "roka sv. Ane".

Kor novogotski. Za sliko v vel. oltariju zanimiv kulinski tron z božjim grobom in vrtečim se valjem s slikami Jezusovega trpljenja. Goetzlova delavnica sr. 19. stol. Slika vel. oltaria prestav=

~~novogotska lopa z
rozetnimi sklepnički~~

~~Ristenske sklepniki~~

Grafi H. Taličane, Dolje u Postojna

remser - Schmidtova slika 1m x 190 pribl. Spodaj zemlja v polmraku, le žena v ospredju v luči od zgoraj. Zgornji del na oblikih, kjer se približuje skupina 3 svetnikov. V spodnjem in zgornjem delu tendenca v diagonalu od leve proti desni v obzidje. Svetloto dobiva spodnja skupina od skupine od zgoraj.

Na tleh v ospredju leži nekoliko v globino v diagonalu pomaknjen znak položen na vzvišenem vzhodnem oprta žena pokrita s plavo odejo, prsi deloma razgaliene. Žena leži z brezmočno povesenimi rokami in nazaj visečo glavo. Pod levo roko se od desne kobaca k njej nago dete in išče z desnico hnenih prsi. Izza zglavja je videti zaznamenjena skupina možaz rdečo kapo, ki z levico tišči nos (smrad) in z desnico nudi v žlici ženi zdravilo. Pod sliko podpis Mart. Joh.

Schmidt P.1773. Čebel v znožju za njim kleči na koleno sklonjen puto zagnjeno glavo in rokami zloženimi na prsih. Svetljava od zadaj od zgoraj. Med ležečo in nim se vidi v ozadju, kjer so v poltemi prizori iz kuge in duhovnik,

ki deli sv. popotnico. Sijajna močna impresija. Zgornja skupina ima v levi popolnoma iz ozadja v desno zgoraj psvetl'eno figuro, spredaj sedečega sv. Boštiana s čelado na glavi in sulico v desni, gledajočega navzdol in z levico napol kažočega preti papežu za nim, češ tu se priporočite! V diagonali malo više sedeč sv. Fabjan z golebo na glavi obrnjen z očmi navzgor, v levi pa pežka palica, z desno govoreče gestikulira, za njim angel z mečem mučeništva in tiaro. Kot kulisa na desni v temi, ker je osvetljen od zgoraj sedi sv. Rok levo opira na potno palico, z desno kaže na rano na nogi, pogled pa upira proti onima obema pol navzgor.

Slika na ravni ozadju, kjer luč tvori prizore, jih naravnost čara iz polteme vsa osvetljava prihača od zgoraj skozi prednjo odprtino oblikov.

Stele, LXXXVII, 7.5.1936, str. 28-32.

KRANJ - p.c.sv. Fabijana in Sebastijana na Pungertu

4.

Popravilo cerkve s pomočjo župnika Sežuna.

Naši dopisi. Iz Kranja /poroča Savinski/ - NOVICE, 25. sept. 1878,
L.XXXVI, list 39, str. 309.

Večna luč pri olt. sv. Seb. in Fabiana v Kranju na Pungertu - omenjeno v
oporoki kranjskega mešč. Hansa Schetina 29.marca 1478.

Fr. Komatar, Kranjski mestni arhiv, v Jehresbericht kranjske gimn. za 1913-
14, str. 4, štev. 25.

Arhitektura te l.1892 renovirane cerkve daje popolnoma nepristoten vtis.

V načelju slučaju je popolnoma modernizirana in preoblikovana. Če je arhitektura prvotna, bi mogla biti ~~pozna mogoče~~ 2.pol.16.stol. V prezbiteriju so Bradaškove freske. V ladji na sliki bitka pri Lepantu podpis Matija Bradaška 1889. Vsa oprava novogotska. Obok prezbiterija ima mrežo istega sistema kot ladja na Pungartu, brez sklepnikov razen rozet na glavnih, 3/4 okroglimi nosilci do tal. V ladji arhitektura na 3/4 skotnih stebrih z nastavkom ob steni. Mrežast obok na križiščih rozete.

Stele, LXXXVII, 1937, str.32-33-

Renov. et consecr.1892. Notranjšina dela vtis nepristne arhitekture, ki je izvršena vnotem. Kazanke, ki se nadaljujejo preko reber še potrjujejo ta vtis. Nikl'er ni mogel zaslediti kamna. Vsa v ladji je povsod sam omet.

~~SIKKERKA~~

Stele, LXXXVII, 9.7.1936, str.39-

Gotski kip Marije s Primskovega, ki je zdaj shranjen v zakristiji te cerkve, glej pod Primskovo pri Kranju.

Cevc

Cerkve, ki je bila zelo lepa so luterani že oropali in opustošili. Lepi oltar so podrlji, naložili na voz in peljali k zlatarju Josipu in mu rekli: "Tvoj oče je ta altar cerkvi podaril, tu ga imaš in deni ga, kamor hočeš, pri nas ga ni treba." Josip je podaril altar cerkvi v Novi Štifti pri Gorenjem "radu. Podobo M.B. so prodali v podbrezje, podobo vržanega so pa sežgali. Tep kelih te cerkve so dali svojemu predikantu. Mašno obleko in lepotičje cerkve so zapravili.

Izobraževalna knjižniva. Ponatis iz "Gorenjca"
Kranj, 1.1914., str.29.

Očitna pohvala. "Gosp. Ferd. Malahovsky, orglarski mojster v Ljubljani, je v tukajšnji podružnici Matere Božje v Rožnikranci, kot začetnik nove orgle naredil. Bile so takrat res le delo začetnika, kar je sam spoznal in tudi večkrat obžaloval. Reči se vendor mora, da ni bil edini kriv slabega dela. Pred nekaj časom mu je bilo mogoče, to skazo popraviti, kar je prav z veseljem storil. Prenaredil je vse orgle, cinaste piščali na novo viil in vse drugo tako poprevil, da so zdaj prav, kakor nove, dobre orgle, močnega, pa prijetnega glasu, zares mojstersko delo. - Zato in tudi zavoljene nizke cene prenarejanja mu gre očitna pohvala, ktera naj ga farnim srenjam kot izvrstnega umetnika v svojem delu posebno priporoča."

Dopisi. Iz Kranja. - NOVICE, 22. marec 1871. L. XXIX, list 12,
str. 97.

november 11, 1518. Svetovalstvo kranj. mesta naznanja ljublj. škofu Krištofu
...da je sezidalo v mestu v proslavo Brezmadežne M.b. novo cerkev, imenovano
Roženvensko, ki je že posvečena...

Fr. Komatar, Kranjski mestni arhiv, Jahresbericht kranj. gimnazije za 1913-
14, str. 22, štev. 44.

Kostnica je stala nekdaj na pokopališču ž.c.. Zgodovina te kapel v rokopisni knjigi iz 1.1777 Petra Antona de Grandi, ki je shranjena v kranjskem župnem uradu.

Knjiga obsega urbar in nekaj novejših listin, ter več zgodovinskih beležk. Na prvi strani je pisatelj narisal lastni portret in spodaj sta Eckov in Grandijev grb. Ted tekstrom je več listnih okraskov, kar kaže da je bil Grand spreten slikar.

Nekaj podatkov še iz drugih virov: na juž.strani kranjskega ž.c., tik pred vhodom v zakristijo, sta stali dve hišici, spodaj zidani in zgoraj leseni, so ju podrli 1.1808. Prva hišica je bila kranjska šola, druga pa cerkveno stanovanje. Hišici se vidita na sliki iz 1.1753, ki visi na hodniku kranjskega župnišča. Od šole proti vzhodu je zid pokopališča, ki je segal skoraj do župnišča. Tačno za tem zidom, prav za prezbiterijem je stala kostnica, ki je bila posvečenja M. obusikanjanju. Na mestu sedanje škofije je bila hiša gospodov iz Brda, ki so tu večkrat prebivali, pozneje pa so tu stanovali kostniški beneficiati. Vsi ti objekti so bili zelo na tesnem. Od hiše gospodov iz Brda je bil narejen lesen hodnik do kostnice.

Kostniško kapelo so dali zidati in so ustanovili pri njej benefici gospodje iz Brda pri Krantu. Pozneje so brdski gospodje postali baroni s pridevkom "zu Eck und Hungersbach", randi trdi na podlagi starih zapiskov in pripovedb, da sta beneficij ustanovila že 1.1171 brdska gospoda Henrik in Pankracij, Urhova sinova. Ni dvoma, da se je urezal za 30^v let, ker neke letnice ni znal brati, pa jo je k sreči prav prepisal v omenjeni knjigi.

(pb robu napisana opomba: Kapela se prvič omenja 1.1308, 25.3. (listina Poellau Staatsarchiv Wien. Pravi, da je Henrik iz Celovca prodal Henriku de Poellau dve kmetiji na dujah. Henrik Poellau jih je volil za dušni blagor carnario loriouse virginis Marie in cimiterio plebis apud Chreinburch.

Prebendar je bil Bernhard, ki je otemem kranjski vikar. Tedanji župniki namreč so bili v glavnem Italjani, takrat je bil župnik Nikolaj d'la Porta in niso

bivali v Franju.

Nadalje se omenja kapela sredi 15.stol. ko je bila obdarovana od plemstva in meščanstva. Edaj jo je obnovil Henrik v. Eck (podatek iz vetrinjske kopialne knjige iz 1.1463, 22.I. Celovec, I.št., 407, II. 197.) Henricku pl. Ecku je dovolil vetrinjski opat Gerhard na zemljišču samostana pri sv. Lovrencu nad Bašljem žgati apno, ki ga je rabil za gradnjo kapele pri ž.c. v Kranju. Od tod izvira preventacijska pravica brdskih gospodov.

Kapela je imela svoj zvon. Ob randijevem času so bila vrata kapele obita z železom. V oltarju je bila slika obiskovanja M.B. Ob straneh sta bila kipa Janeza Nep. in Frančiška Šav. Na steni sta viseli sliki Janeza Arst. in Frančiška Saleškega. Bila je tu majhna prižnica in pred oltarjem klopki. Grandi omenja sledeče kar je storil za kapelo: no v srebrn kelih, mrtvaški grb z vtisnjениm Eckovim grbom, 4 svečnike za na stene, plasče iz zelenega in višnjevega damasta, mašno knjigo in 12 klopi. L.1769 je dal prekriti streho z mecesnovimi deščicami.

V koru kapele je bil na kamnu star napis:

"Strennus armorum, vir fortis, ut alter Achilles/ Henricus de Ekk, Polonus, stirpe superba/ progenitus, primum genu cum pondere magno/ te genuit dignam, nec auri dote carentem/ carnarii templum vovit mihi Virgini altarae detineor Crainburg, decorantissima bina/o bona progenies de Ekk, quoniam funditus ipsam/ jam eversam senex, pius en Pangracius iste/ succurit de Ekk, vigeo, decernite, quantum/ formosa tibi sum, Crainburg, decus, tu decus ergo/ Pangratio huic referas piisimo, ad tempia/ Gregorii diui in Laak tanto is te decoravit honore 1471."

L.144 se omenja kot kostniški kaplan Marija Lurtzer.

Iz zgoraj citiranega napisa posnamemo, da je obnovil kapelo Henrik iz Brda, ki je bil po rodu Poljak. O je bila prva kapela podrta (mogoče od Turkov) jo je nanovo zgradil njegov brat Pankracij z Brda (1.1471), ki je bil župnik pri sv. Juriju v Stari Loki. V "Izvestjih muze. društva" (I.25, II.59 III, 26.) se navajajo: Pankracij Eck(er), loski župnik od 1.1473-1489.

Henrik pl. Eck l.1485 in 1497.

Jurij pl. Eck zakladničar rimskega kralja l.1497.

Kostniški kaplan Kristjan Falkar se omenja l.1485 in 1492
kaplanov namestnik Mihael Zelnik l.1492.

Na levi strani kos nice, pravi "randi je bil še drug napis, ki pa se ni onranil.

Ladja kranjske ž.c. je bila dozidana l.1491. rezbit. pa je bil zgrajen že preje, verjetno preje kot kostnica.

Od kapelinih vrat je vodil hodnik na kor kapele. Pod temi vrtati so bila druga vrata, ki so držala do rakve brdskih gospodov. Randi pravi, da so v protsetantskem času tu prihajali ljudje iz hiše brdskih gospodov pod zemljo v kapelo.

L.1787 so kapelo na cesarjev ukaz zaprli in z njo razdrli tudi rakev brdskih gospodov.

Izobraževalna knjižnica, I.zv.

Ponatis iz Gorenjca, l.1914., str.42.

14. sept. 1548, na gradu Brdo. Magnus de Egk, predлага Luku Bizanciju, kotorškemu škofu, sufragantu in gen. vik. ogl. patr. Janezu Grimaniju, za beneficiata kost. kapele Matere božje (in carnario super cimiterio parrochialis ecclesiae sancti Cantiani oppidi Crainburge) Jeronima Krainicka iz Kranja.

Jahresbericht kranjske gimnazije za l.1913-14, Fr. Konatar, Kranjski mestni arhiv, str. 28, štev. 54.

KRANJ 88 pokopališka kapela

l.

Zvon z gotskimi minuskulami: Večji zvon v kapeli na pokopališču v kranju iz leta 1464. z nap. :+mara+hilf+uns+auss+noten 464 jart.
I. Šašelj: Doneski k zgodovini zvonarjev in zvonov na vranjskem, Carniola III., 1912., zvez. IV., str. 224.

KRANJ - kapela v gimnaziji

1.

Oltar zanjo je naredil Vurnik iz Radovljice.

Zg. Danica, 1.1896, str. 272.

Že 1.1897 je Dom in svet v svoji 29. štev. prinesel sliko in kratek opis gimnazije. Takrat kapela še ni bila gotova.

Oltar je v renes. slogu iz 1.1898 s kipi Jožefa, Alojzija in dveh angelov - delo Vurnika iz Radovljice. Oltarna slika delo Josipa Aastnerja Prižnica delo Vurnikovo. Strop krasi lepa rozeta, predstavljajoča simbole sedmih darov sv. Duha - delo Antona Šebačina.

str. 249 slika vel. oltarja

Dom in svet, 1.1899, str. 248 - 250.

Na Roossovi hiši, seda že skoro popolnoma razpadla ploščač iz zelienga kamma
z ostankom napisa: Eccl.... Haec..... hon s Mich..... Archang cōs.....
est A^o 1644 die 2. ab ill^o. Princ O.... Hrid^{co}. cvm apv(hham) aim epo L.....
celeb. dom. fest..... M.....

Steles, XLI, 23.8.1926, str. 63.

Dovoljeno je vsebino te ploščice vključno s njenim podatkom o tem, da je bila

Kapucinska cerkev in samostan sta bila izven mesta, ob cesti ki vodi v Tržič. Samostan je bil sezidan l. 1640, l. 1644 je bila posvečena cerkev. Š tam nam priča plošča vzidana na sev. strani Ecclia haec in hon. S.Michaelis Archang. Cō secrT.

Est A^o 1644 .Die 29 S^{br} Ab ill^{mo} princ^e Oth.

Frid.^{co} Com^e A PVECH

Aim Epo Labac.etc.

Celeb. ur Dom^{ca} post

Fest.S. Martini Epi.

Za cesarja Jožefa II je bilo vse opuščeno. Cerkev je sedaj skladišče, samostan pa zasebno stanovanje rodbine Roosove.

Dom in svet, l. 1893, str. 466.

cosb

H. 2168

Kraljevska predstavna dvizka predstavna dvizka predstavna dvizka

Sklep, da se v Tranju sezida kapucinski samostan, je bil storjen l.1637. 5. avgusta 1640 je vpriče velike množice vložil vegekni kanem kristepeljski škef lj. sufragan Mihael pl. Kumberg. Večji del glavnice za zidanje je dal Lečan Mihael Papler. Cerkev je na čast sv. Michaelu posvetil 29. sept. 1644 ljubljanski knezeškef Otem Friderik gref pl. Buchheim. Isti dan je posvetil tudi v večji kapeli oltar lavretanske M. B. Stroške za te ko pele je plačal škef Mihael pl. Kumberg. Oltar sv. Gabriela aeh. pred kapele in oltar v mali kapeli poleg kapucinske rake, postavljen na čast ~~Frarijki~~ Matiji in sv. Frančišku Ser., sta bila na isti dan posvečena. Povelje cesarja Jožefa II. je odpravile samostan l.1786.

A. Keblær: Črtice o kapucinskih samostanih štajerske province, IMK IV., 1894
str.231.

Posedaj izvršeno delo v splošnem dobro in solidno. Venec pod zvončikovi mi linami se je moral grobo ometati. Oporniki na prezbit ostanejo pobeljeni, ker niso celi iz kamna. Portale se provizorično očisti, kamni glavnega portala, ki so iz zelenega kamna se izmenjujo z novimi.

Stele, XL, 14.10.1926.

Spomenik z reljefnim križem, ki ga drpita dve peruti, končujoči se s kurjimi kremplji: molitva s slovom misa je ovirčinjuje, da tukaj nimač ne gre za
Napis, gotska minuskula:
S.mōtis sc̄i . v̄gilii . z(et). h ecclie. pleban⁹ obi...
.CCCC°XXX°III. venerabilis vir.dns.

Stele, XL, 21.10.1926.

Jezus na Oljski gori, tempera les iz zač.16. stol. Slika je bila nekoč v glavnem oltarju, sedaj se nahaja na Dunaju.

il.Slov.1927, št.81, št.15.

Kamnoseški okras prezbiterija ž.c. v Radovljici močno spominja na ladjo v Kranju. Obok ladje v Radovljici soroden kranjskemu. Na Kranj spominja tudi kapitel na juž. steni z dvema na vseh štirih čepečima figurama.

lej pod Radovljico str.1.

Stele, LIV, 10.4.1935, str.27.

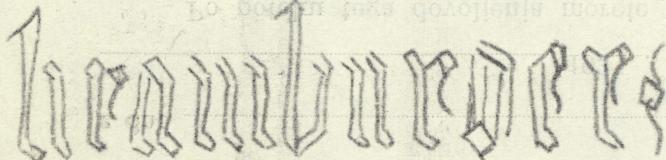
KRANJ - ž.c. sv. Kancijana in tv.

2.

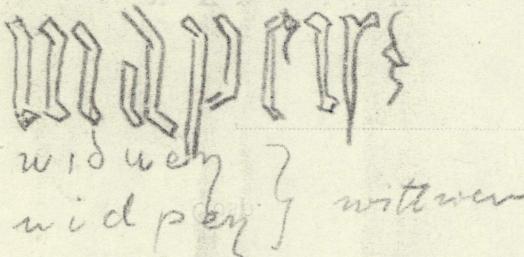
Na oboku ladje ž.c. v Celju angelji med trtami, podobno kakor v Kranj, samo ne tako fino. Glej pod Celje, ž.c., str. 3.

Stele, LIV, 28.8.1935, str. 60 - 62.

V ladji na srednjem oboku v srednji ladji, kjer je velika odprtina za ventilacijo se nahajajo v diagonalnih rombih naslikani angeli na rdečem ozadju, eden z mandorlo, drugi v umazani lila obleki še nejasen. Ohranitev znosna. V vzh. polju pahljače v isti traveji nad jugo.vzh.stebrom je čez polje podobno kot V Škofji Loki napis v gotski frakturi. Dve besedi ločeni s pikami.

Stele, LXXXIII, 14.6.1934, str. 34:35.

izredno harm nična arhitektura, čist in bogat prostor. V prezb. čista konstrukcija z rebri, sklepniki, velikimi okni.

V ladji dekorativna konstrukcija dvoran-

skega str pa, ki ga nosi o sloki stebri. Prostor skoro svobodno cirkulira. Bogastvo sklepnikov gostest mreže reber kapiteli in konzole naj krase. Slikarija arhitekturi konurira, rebra v ladji sicer dobra, a teh motivov v strukturni čistosti čiroki dekorativni robovi prog. V prezbiteriju istotako razširjan

nihov obseg, pol'a zožena.

Elitav nemumentalno igrackasta. Vloga slik, ki so po preulogah posnete nebistvena. Prostr nina zbrisana, vtis skrino nemiren. Delitev ploskev v prezbiteriju še slabaa igrackasta. Papela arhit. slaba, posebno slaba pa je slikarija tu, ker sploh ne obvlada arhit. smisla danih sten in obokov. Slike vprezbiteriju, če se dajo očistiti, bi se lahko ohranile pod pogojem, da bo vse ostalo gladko. Možni so samo dobro pretehtani gladki toni.

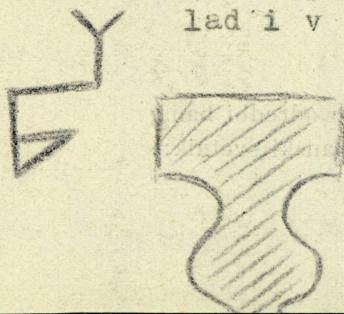
Prava: vel.oltar slaboten, kiparsko in arhitektonsko. Obešanje kipov, kakor Marija in angelji v okno je nemogoče.

Stele, LXXXVII, 5.4.1934, str.13-13.

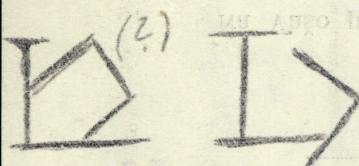
Prižev pot ima nemogoče okvire. Str. oltarji pokljušči dva kamnita, kipi malen kostno barvani, mesto resne enotne barve ali zlatenja. Dober mesijonski križ. Važna je napeljava luči.

Stele, LXXXVII, str.18.

Na koru na zvezdastem oboku na enem **xebrax** izmed reber, ki so iz finega peščenca in živahne profilirana kakor arhitektura v prezbiteriju je kamnošeško znamenje. Rebra tega prostora slone na spakah(glavah) kakor v načini. V srednjem polju v srednjem polju(zvezdi) je odkritin 8 polj slik. V diagonalnih poljih in v kraših poljih. Izadne diagonalnih polj močno rdeče, na kratkih poljih boli umazano. V vsakem polju je po en na instrument igrajoč angelj, samo na vsh, polju sta dva. V diagonalnih poljih zavzema spodnjo polovico vselej večica osata z listi in kepami. Na razširjeni listni kroni kleči po en angelj. V ostalih poljih kleči angelj na nižkem močno listnatem rastlinju.

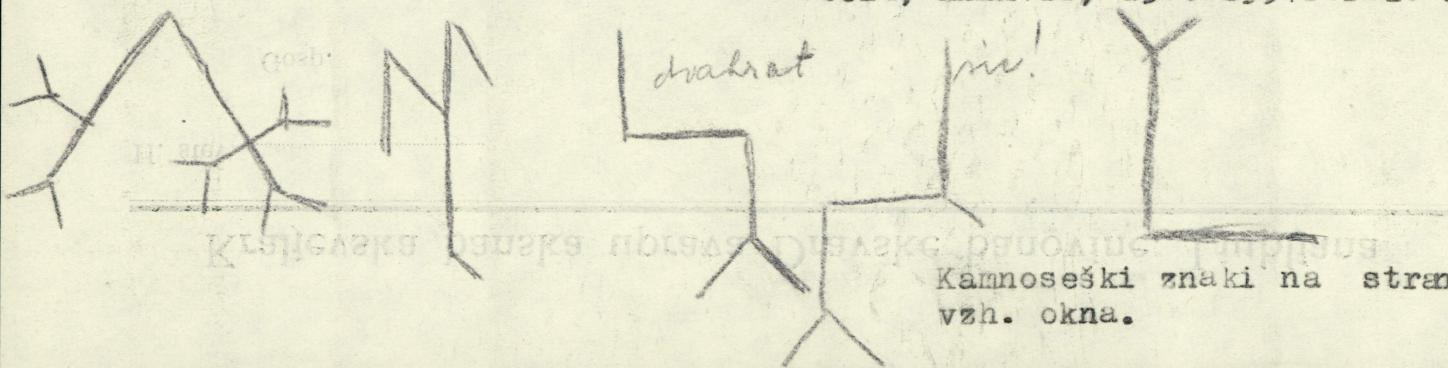
En angeli ima pred seboj menda bobenček. Eden kleči pred cimbalami, eden trobi na trobento z zastavico, ki je navzgor obrniena, v drugi roki drži tolkač za cimbale ali kaj podobnega. Sosednji igra na harfo, najboljše ohranjeni z izredni obrazom trobi na navzdol obrneno trobento z zastavo s križem na belem polju. Fine roke, glava je med vsemi na bolje ohranena, dobro izrisana in plastično modelirana pihačoča usta študirana. V zgornjem polju sta dva angeli, ki držita bržkone majhne orgle, na katerih eden igra, drugi ih drži. Sosednji v zeleni rdeče izrisani sukniji igra na mandolino. Zadnji v umazanem lila obleki igra menda na gosli, sodeč po gesti desnice. Tudi v prvem upodblju ob slavoloku je v enaki pozicii angeli, ki torbi na navzdol obrneno trobento. Po mehki risbi in posebno po motivu zvora gub oblek spodaj strezajo te figure slogu 1. pol. 15. stol., posebno kompoziciji oblek Janeza Ljubljanskega. Plastika v obra ih bo potrdarjena. Vse temelji na risbi, ki je elegantna. Elegante so oblike in konture rok. Odlična sta oba angelia s trobentami, angel z mandolinom in obo angelja s harfo in violino. Žas sr. 15. stol.

15. stol. do 1470 event. nekaj čez. Na nosilcu za oltariem kamnoseški znak.

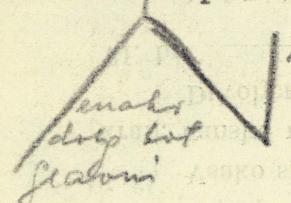
Kamen s ščitkom pod korom ima 1.6.9.8

Na oboku Krainburger. uidpen. (pisba v drugem zapisku)
Stele, LXXXVII, 29.6.1934 str. 20-22.

Pod kerom na glavnem prelodu sta bili nad nabirainiki dve duplini z ostanki napisa v gotici z rokokojskimi okviri nečitljivi.

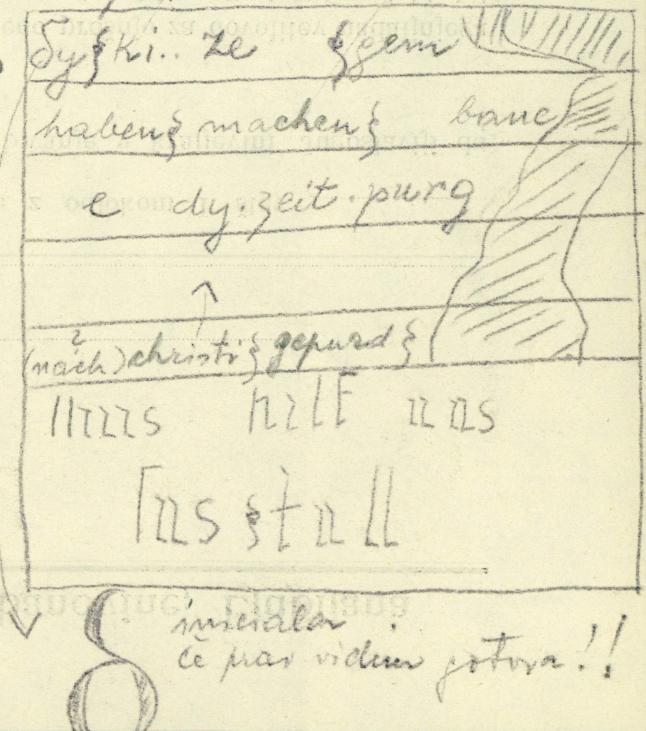
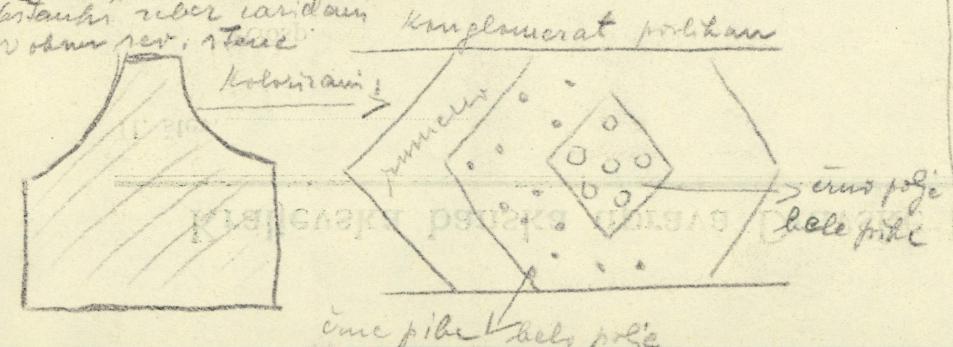
Na rebrih prezbit.

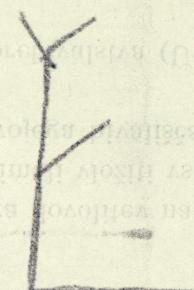
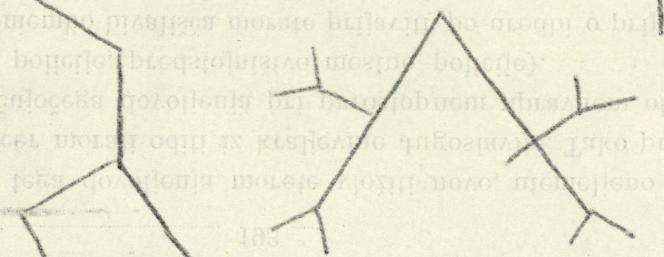
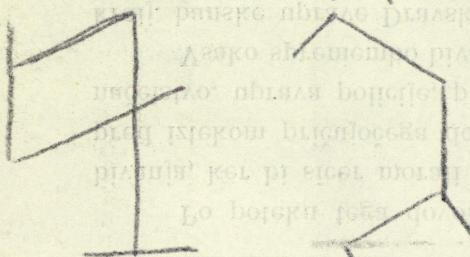
Na svodih v glavnih zvezdah okrog figuralnih sklepnikov so bile od srednjega sklepnika izvirajoče veje zeleno rdeče rumene barve. Po barvah sodeč verjetno od onega drugega slikarja, ki je izvršil par slik nad slavolokom. Okrog sklepnika pred slavolokom z "aterio božjo" je bil okrog in okrog venec stiliziranih oblakov, enako tudi okrog sklepnika z angeljsko zvezdo v srednji zvezdi "rvotna polihromacija je kakor se zdj. moister konca 15. spolnikl.

Napis na zvoniku nad orglami je napis v 4 vrstah, močče je bila še peta, ki pa je čisto uničena. Pod tem v eni vrsti v

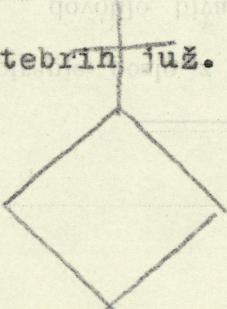
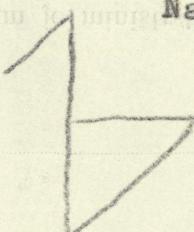
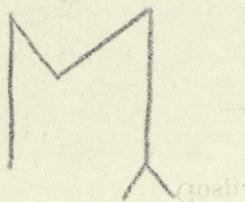
veličini treh vrst tega napisa večji napis, zd zdi se da iz 2 vrst. podal zakrito z or glami, a verjetno uničeno.

Kamnoseški znaki na opornikih.

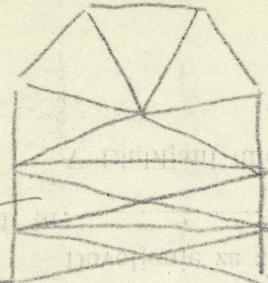
Pod korom:

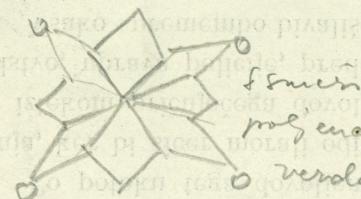
Na polstebrih juž. stene:

Stele, LXXXVII, 17.7. - 31.7.1934, str. 24-28.

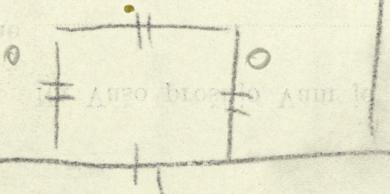
KRANJ - ž.c. st. Komajana in tor.

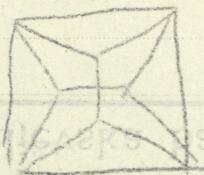
krnj
nje

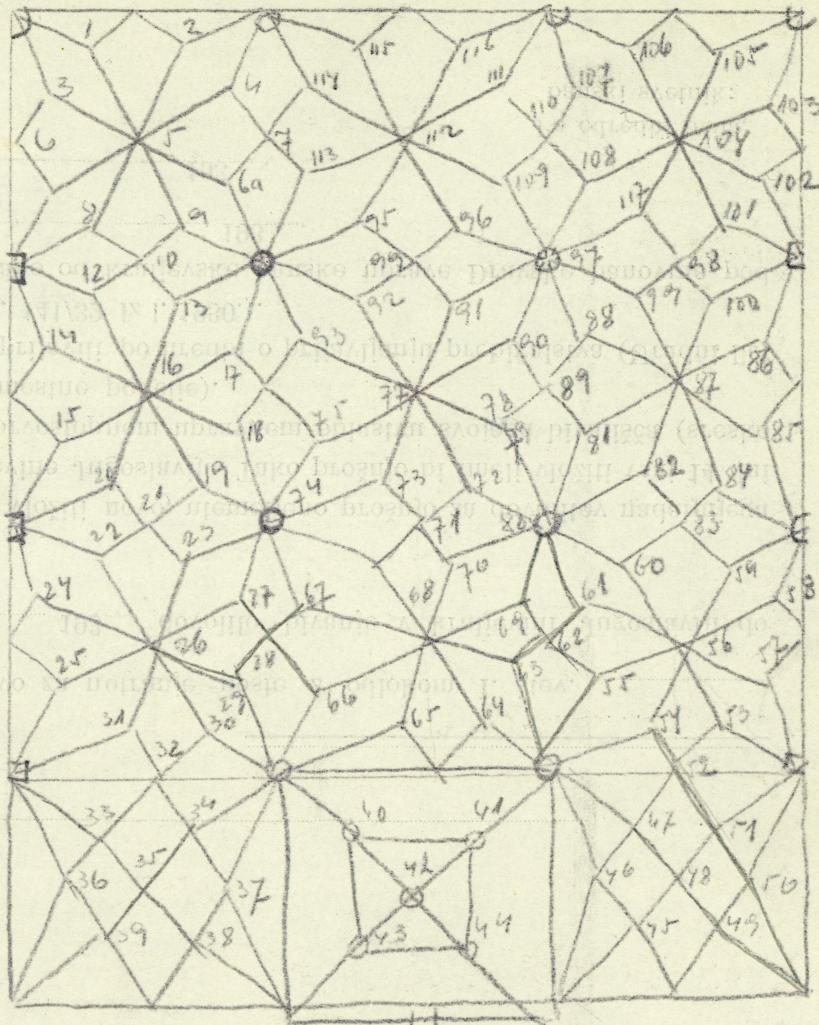
smen
roščna

pod krovom je Krnj
Križna oboka konzeto
obok + nad krovom vratna

1, 2, 3, 4, 6, 6a, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 19, 20, 18, 17, 22, 23, 24, 25, 29, 33, 34, 35, 36, 37, 38,
39, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 61, 60, 59, 58, 57, 81, 82, 84, 85, 86, 101, 98, 99, 88, 81,

pod krovom

117, 102, 103, 105, 106, 107, 108, 64, 65, 63, 69, 70, 67, 73, 75, 78, 79, 90, 91, 92, 93, 75 - rozete.

5, doprsen svet škof na oblakih z mitro, v desni palico, v levi knjigo, bradat, okrog venec rozet.

16, Kristusova glava s križnim nimbom obdana od venca rozet.

26, ščit(na ščitih znak Codiaka).

21, 27, 30 ščitki z známeni Codiaka.

32, kosmati grdogled, maska

104 do prs v štirilistu na oblakih sv.Janez prst obdan od venca rozet.

87 brezbrad mučenec s krono na glavi, palmo v desni, knjigo v levi(Kancij?) obdan od venca rozet.

56 ščit, 83, 62 ščit, 48 prerok bradat z napisnim trakom v roki. 52 maska, ki je iz ust in obrvi rastejo listi.

112 doprs Marija z detetom na oblakih s krono na glavi, 114, 95, 94, 110, 116 preroki z napisnimi trakovi, 115, 113, 96, 111 angeliz napisnimi trakovi, 77 odprta ventilacijska rozeta, okrog venec rozet, 89, 76, 72, 68, 66, 71 ščitki z znaki codiaka.

Pod korom: 42 Marija na oblakih s krono in nagim Jezusom z granato v roki.

40, 41, 43 sv. trije kralji, 44 mož s klobukom na glavi in rokami položenimi na prsi, župnik?

Okrog Marije naslikani angeli z godeli 2.pol.15.stol.

Arhitektura ladje sloni na 4 osmerokotnih slokih stebrih iz konglomerata ter na polstebrih iz istega kamna ob steni. Stebri imajo nizke podstavke in osmerkotne kapitele. Kapiteli polstebrov so oviti z gotskimi akantovimi listi. Srednji par stebrov v cerkvi ima figuralen okras. Cerkvi: v počep sključen možak, ki opira roke na kolena, dve k tloru sklonjeni figuri v borbi, katerih leva lasa desno. V počep sključen mož, ki opira roke na kolena, na levo položen bradač, ki opira glavo z desno roko in spi. V počep sključen mož, ki opira roke na kolena, postrani nagnjena na konzolo oprta figura, ki se ji bliža bradač od leve.

Desni kapitel. Spačena maska s širokimi ustmi, ki ji iz brade in obrvi rastejo

kodrasti lasje, pes, maska z listi, ki ji rastejo iz ust, drug pes, maska, ki ji je čela rastejo listi in se vijejo ob ušesih, dolgonogi pes, po strani sključen mož s koničastim klobukom, zmaj ali bazilisk. Nad slavolokom sta dve figuralni konzoli: leva prestavlja sključeno figuro, ki se z rokami opira na kolena in nosi listnat kapitel. Pesna predstavlja nagega sključenega hudiča, ki nosi enak kapitel. Visoki šilasti slavolok je pozneje povišan.

Prezbiterij: Zelo lepe slike pokrivajo križni obok z gladkimi okroglimi sklepniiki. V zaključkih slone rebra na polstebrih brez kapitelov podališana rebra do tal. Naslednji in ogleni par slonita na geometričnih konzolah. Visoka šilasta okna s krog vičjem, ki je novo. Ostenje je samo pri sosednjem oknu staro profilirano s paličastim profilom.

Ladja je idealna dv.rana, prece potlačenega ločnega prereza v oboku. Sloki nosilci puste fluktuirati prostor. Je zvonik s svojo gmoto imelie velik del (1/4) tega prostora zase. Seda je ves kamen odkrit in gmota zvonika in stebrov im pozantna. Timpanon v portalu, ki je šilast zaključen ima relief Oliske gore iz 1.pol.15.stol. V sredini na skalah klečeč Jezus, na desni skupina spečih 3 apostolov, na desni v glu kleči dobrotnik cerkve, bradat lajik v suknji z belim robom spodaj in težkimi navzdol visečimi rokavi. Iz ozadja pred skalo na kateri je mal gzd prihaia Juda obdan od rimskeh vojakov v čeladan. Jezus kleči obrnjen v desno, prikazuje se mu od oblakov obdana glava bradatega Boga očeta. Dobro delo okr.1420. Slog kot na Ptuiški gori.

Podrti gotski obok v 1. nadstr. zvonika nosijo 4 glave konzole s spačenimi obrazi. Ena od njih je bradata, druga brezbrade in se na razne načine pačijo.

Steles, LXXXVII, 7.5.1936, str. 33-39.

Farva sten temnosiva, kakor je ohranjena pod ostrešnimi zidci. Kamen se ves očisti, vendar ne kleše kamniti deli, ki so prepereli, se v enakem kamnu dopolnijo. Iz zelenga kamna dosta vlijeni deli se dopolnijo z laporjem.

Kamniti ogli in zidci se iz tehničnih ozirov oddele od stene s črtami. Zapolnjene fuge se grbo zapolnijo, vendar ne izvlečejo, že izvleče se zapolnijo. Streha temnosiva. Nagrobnik. Ariž v reljefu, držita ga dva z

razprostrimi perutmi in z kur imi nogami. Napis:.....CCCC^oXXXIIII.venerabilis vir. dñs . Spodn'i rob dbit..... na levem robu.....s otissci(talit?)ygili x + hecclie .pleban^o . obi.....

Stele, XLI, 23.8.1926, str.62-62.

ygili

AP PL

z quo

TOP

Als sehr brachtenswerth schildert der Conservator Franke das auf Holz gemalte grosse Bild in der Pfarre Krainburg, vorstellend Flucht und Hinrichtung des h. Canzian sammt Genossen.

N.F.

MDZK: št.10.1.1884, str. XXXV: Notizen.

Die Praffkirche in Krainburg besitzt einen werthvollen Kelch gotischen Charakters.

N.F.

MDZK: št.10,1.1884, str.XXXV: Notizen.

183

Im Krain scheint die Gotik sich länger im Gedächtnisse der Bauleute erhalten zu haben und manche interessante Mischungen mögen sich hier aus dieser Veranlassung finden. Die Stadtpfarrkirche in Krainburg, die von Bischoflaak und dem nahen Ehrengrub haben die gleiche art complicirter, sehr später Stelz und Sternrippen - Gewölbe mit einem der krainerischen Spät - Gotik eigenthümlichen Aufwand von schön ausgeführten figurirten Schlusssteinen auf jeder Rippe - Durchdringung aus der Mitte des 16.Jahrh. Chor und Thurm sind in Krainburg aus dem Ende des 14.Jahrh. Letzterer ist beim Umbau des Schiffes in das Westende desselben einbezogen worden.

N.F.

MDZK: št.12,1.1886, str. XXXV, Notizen, Conservator Graus.

H 2167

Die Kirche besteht aus dem dreischiffigen Langhause und dem Presbyterium in Verlängerung des Mittelschiffes, doch schmäler als dasselbe. Es besteht aus zwei oblongen Jochen mit Kreuzgewölben überdeckt und aus dem quadratischen, also geradlinigen Chorschlusse, dessen Gewölbe - Anlage jedoch durch sechs an einem Mittel

punkt zusammenlaufende Rippen gebildet wird. Die Strebepfeiler sind schwach entwickelt. Das Langhaus, dessen Gewölbe auf vier freistehenden Pfeilern und den entsprechenden Wandpfeilern, drei Schiffe mit je drei Gewölbefeldern bindend, ruhet, zeigt in der Gewölbe - Anlage ein ganz eigenthümlich geflochenes Rippen- netz, das an den einzelnen aber zahlreichen Knotenpunkten mit verzierten Schlusssteinen ausgestattet ist. Wir erkennen in den hervorragenderen derselben Brustbilder von Maria mit dem Kinde, Apostel - und Heiligen - Figuren, die anderen sind Rosen, Propheten - Köpfe, Wappenschilder, darin Handwerker - Werkzeuge geziert.

Die viereckigen Pfeiler sind achseitig und haben statt der Capitale ein gotisches Ornament - Band dahinein sich die Rippen verlaufen.

Der Musik - Chor ist in da erste Joch eingebauat und gehört neuerer Zeit an. Auch der Thurm baut sich in ersten Joche des Mittelschiffes einspringend auf.

Die Portal - Hall , zugleich das Erdgeschoss der Thurmstes, ist mit einem hoch interessanten Netzgewölbe überdeckt. Die fünf Knotenpunkte zieren bemalte Schlusssteine, der in der Mitte und grösste zeigt das Brustbild der Mutter - Gottes mit dem Kinde, drei kleinere die Brustbilder von drei gekrönten Personen, davon

zwei je einem Ciborium ähnliches Gefäss und der dritte ein solches nach Art der kleinen Reliquien - Schreine haltend(die h. drei Könige) und am vierten das Brustbild des Baumeisters zeigen. Das Portal zur Thurmhalle ist im Eselrücken construirt und enthält im Tympanon ein Relief vorstellend die Todesangst Christi(leider weiss übertüncht.)

Die Fenster im Langhause sind schmal, zweihändig und in Spitzbogen geschlossen Haben noch Masswerk, die zwei des Presbyteriums sind breiter.

Der Thurm ebenfalls gotisch, wurde im neuerer Zeit nicht ganz gelungen restaurir. Immerhin kann die Kirche zu wichtigeren Baudenkmälern gotischer Zeit in Krain gezählt werden. An der Aussenseite rechts ein mittelalterlicher Grabstein.

Cerkev je dobila nov tlak, novo obhajilno mizo, izdelek kamnoseka Tomana Stene pa je poslikal Bradaška. Nova sta tudi dva kamnita str. oltarja izdelek Tomana. Nove so orgle in križev pot.

Zg.Danica, l.1892, str. 244.

Str. oltar je dobil novo sliko Zadnje večerje, ki je bila naročena na Tibolskem.

Zg.Danica, l.1892, str. 262.

L.1824 napravili najprej ~~začasno~~ streho v obliki kake, l.1836 pa zgradili značilno kamnitno piramido zvonika, jo prekrili z bakrom, dovršili tudi c. streho in jo počkili z opoko.

Žontar: Zgodovina Kranja str. 302.

Zvonik ž.c. je še po stari šegi pokrit. Sedaj pa izdeljujejo nove oltarje v gotskem stilu.

Zg.Danica, l.1854, str. 187.

Cerkev je dobila tri nove oltarje v gotskem slogu narejene, izdelek podobarja Vurnika iz Radovljice.

Zg.Danica, l.1855, str. 217.

Nov vel.oltar in oba str. oltarja. Avno tako je nova prižnica, krstni kamnen, križev pot, -ožji grob ~~inxixgik~~ orgle in klopi v cerkvi. Vse narejeno v gotskem slogu. Tudi zadnja dva večidel gotska oltarja sta popravljena. 4

4 srednji stebri so bili brozirani. Obok je poslikan modro kot nebo.

Pred nekaj leti je bila prizidana kapela. Vse to narejeno v zadnjih 8 letih za dekanata Antona Rosa.

Zg. Danica, l.1858, str. 173.

4 nove zvonove vlijil Hilzer iz dunajskega Novega mesta.

Zg. Danica, l.1875, str. 388.

str. 512 fotografija zunanjščine ž.c.

str. 513 " notranjščine ž.c.

L.1892 novo prenovljena cerkev.

Crkev v gotskem slogu dozidana l.1491. L.1668 ko je ogenj upepelil nad polovico mesta je tudi ž.c. zelo trpela. Sredi 18.stol. so podrli šileasta gotska okna v prezbit. Ko je l.1811 požar dijavl v mestu, se je porušila tudi streha cerkve in naredila mnogo škode.

Slike v prezbit. so delo domačega umetnika M. Bradaška/ Še v ladji in na koru/

L.1893 orglje delo bratov Zupanov.

Dom in svet, l.1893, str. 512- 514

str. 565 fotografija panorame s "ranjem

str. 565 fotografija most čez Kokro

str. 568 " Kranj pri stekanju Kokre v Savo

str. 569 " gl. trg v Kranju

Dom in svet, l.1893, str.

Hoch auf steilen Flussufern liegt Krainburg, einst der Landesherzoge Residenz, jetzt ein wichtiger Ort, wo Gewerbetätigkeit und Verkehr ~~geschieht~~^{repsa} kett walten. Wie eine Burg unmauert sieht in dem tief eingeschnittenen Flusse der Save und Ranker nieder, die unter ihm sich vereinigen, und seine Wehrhaftigkeit einst ausserordentlich verstärken. Über seine Gebaudengruppe ragt die Stadtpfarrkirche hinaus, im Styleharakter verwandet mit den benannten Kirchen von Bischofslak und Ehrengrub, 1491 errichtet. In die Faade am Westende ist der Thurm eingebaut, der zu oberst ins Acht eck übergeht, während sein unterstes Geschoss das Hauptportal enthält, welches die Anordnung einer "Wimperge" zeigt; höher darüber folgt ein ziemlich niedriges fünfgeschossiges Fenster mit spätgotischem Maasswerke. Von der Thurmhalle gelangt man in das Schiff, welches dreitheilig ist, dem nach Osten das fast 14 Meter lange Presbyterium vorgelegt ist, wodurch der volle Innerraum der Kirche auf 30 Meter ~~ist~~ im Lichten erwächst. Die ganze Innerbreite durch die nahe gleichgehalt nen Schiffe beträgt 18 Meter; hier ist das Gewölbe in Netzform geführt mit vielen Schlusssteinen, gleich der Kirche in Laak, wogegen der Chor einfache Kreuzrippengewölbe aufweist. Nur ist man an der Restoration der Kirche, hat den Flächen ~~schwarz~~^{gelb} einen geblichen Ton gegen; farbige Bordüren geleitet an den Rippen, die Kapitale der Pfeiler an ihrem Blattwerke vergoldet. ei

Der Kirchenschmuck, Blätter des christlichen Kunstverbandes der Diözese Seckau, 1879, X. Jahrgang, Nr. 12.

V Kranju imajo dva gotska kelija: prvi je 20 cm visok; kupa ima v premeru 10 cm, stalce pa 14 1/2 cm. Stalce je šesterolistno in okrašeno spodobami: 1. Mati božja, 2. Sv. Marko, 3. Sv. Janez, 4. Sv. Janez Krstnik, 5. Sv. Luka, 6. Sv. Matej.

Steblo je šesterooglato, jabolko potlačeno. Košek je lepo izdelan in olčšan z rastlinskimi okraski. Napis pod koškom:

veni + sancte + spiritus

Drugi kelih je 23 cm visok, kupa ima v premeru 11, stalce 14 cm. Stalce je

šesterolistno. Na stalcu je podoba Marije z Ježuščkom in donatorjem, ki kleči in moli. Pred donatorjem je kapa. Steblo je šesterostansko. Zgoraj je na pesi Ihesus, spodaj nič. Po neje je bil stebelu pridejan še potlačen kos bambusa čnega steba.

V. Steska: Stare cerkvene posode na Kranjskem, IMK XVI., 1906., str. 1. 5.

Orgle za cerkev je napravil P. Rojc, mojster iz Podbrezij.

J. L. /evičnik/ piše 3. avg. 1854 iz Železnikov ~~Novičar~~ Novičar iz austrijskih krajev. - Novice 12. august 1854. L. XII. list 64, str. 256.

"V 64 listu nas je Krajnce po pravici podregal en dopis iz Železnikov, da bi se zavolj novih orgelj, ki jih imamo v stari farni cerkvi, vendar kdo oglasi, in hvalo dal, komur ~~nikomu~~ hvala gre, ker domači umetnii in obertnii se ne pomaga naprej, če je nobeden ocitne ne spomni. Res je to, in tudi res je, da mi ~~nikomu~~ Krajnci smo - zaspanci. Že dolgo bi se bilo spodbilo, da bi bil nojstra Rojca iz Podbrezij pohvalil, ker orglje, ki nam jih je naredil, niso le nam skoz in ~~nikomu~~ skoz všeč, temuč jih hvalijo tudi ptujci, ki potujejo skoz naše mesto in jih vidijo in slišijo. Rad tedaj poterdim, kar je gosp. dopisnik iz Železnikov po pravici hvalil, in le to še pristavim, da boljšega zdravnika za tiste orglje, ki jih po Gorenškem v nekterih cerkvah neki mojster - skaza pohabil, zares ne morem nasvetovati, kakor je podbrezijaski mojster."

Novičar iz austrijskih krajev. Iz Kranja. - ^{NOVIČAR} 17. oktober 1854,
L. XII. list 80., str. 319.

Pisec V. iz Kranja odgovarja na dopis iz Novic z dne 7. okt. 1854. "molčali smo, ker smo navajeni še le govoriti in delo hvaliti, kadar je popolnoma storjeno!"

Novičar iz austrijskih krajev. Iz Kranja. - Novice 11. okt. 1854,
L. XII. list 81, str. 324.

Nove orgle je napravil Peter Rojc. Pisec iz Kranja V. mojstra zelo hvali. Omenja tudi načrt za orgle, ki ga je napravil Vurnik, "...podobarski mojster v Radoljci, ki je lani tudi dva stranska altarja v kranjsko ſejm cerkev postavil, in ravno zdaj veliki oltar dodelal, se ve da tudi v gotiški obliki. Kogar pa mika od gotiških slikarih zvedeti kaj več, naj pride gledat v Kranj; saj delo je že tako, da se sme vsakemu ponosno pokazati."

Novičar iz austrijskih krajev. Iz Kranja, piše V. - Novice,
5. december 1855, L. XIII. list 97, str. 388.

"..... Kranj pa ni le staro, ampak tudi prijazno mestice..... - Velika cerkev nam kaže šego starih nemških gotiških stavb, in sedanji dekan, visoko-častiti gosp. Kos, jo bodo v kratkem postavili v taki stan in umetni gotiški lišp, kakoršni se menda tudi zvunaj Kranjskega malokje vidi. Nove orgle in oltarji, v gotiški šegi izdelani, so nam porok tega. Druge dve cerkvici, kako tudi kapelica na pokopališču, na kterem v prezgodnem grobu počiva naš neumerli pesnik Prešern, so manji in saj, kar je meni znano, brez posebnosti."

Jos./ip/ Levičnik: Ogled po kranjskem Gorenskem. Pot od Ljubljane do Belpeči (Weissenfels). - NOVICE 16. februar 1856. L. XIV. list 14 str. 55.

Umetniško se je prenovila ž.c.v Kranju po trudu dekana Ant. Mežnarca.

Domih svet, 1893, 48

...."Najslavnija zgodba novega časa, ktera je vredna, da se z zlatimi čerkami zapiše v kroniko kranjskega mesta, je ponovljenje veličastvene mestne farne cerkve v gotiškem slogu. Kar so njihovi očetje zakrivili, ko so leta 1579 za Jernejem Knüfelnom potegnili, to so popravili pobožni unuci Tukaj so se spet odlikovali sami domači umetniki : Veliki oltar je delo slavnega Murnika, prižnica od veleumnega Tomca. Gotiški nastavki križopotnih tabel od pridnega Götzela-na. Tudi oltarne slike so od domačih umetnikov, Egartnerja in Lajerja....."

Iz potne bisage. Prijazni dopisi do strica Bercka Dragana v Verbovcu. - NOVICE, 13. april 1859, L. XVII, list 15, strl 117.

"Hilzerjevi zvonovi v Kranji so zopet mojstersko delo po zunaji obliki in po glasu. Vbrani so v H-Moll in se jako milo in ginaljivo razlegajo po dobravah gorenskih. Vendar imajo tudi ti zvonovi sovražnike v oni stranki, ki je za nemškutarje in Sammaso vneto. Toda to sovraštvo zvonovom ne bo škodovalo."

Naši dopisi. - NOVICE, 1. december 1875. L. XXXIII, list 48,
str. 397.

Ponovljena velika cerkev.

"..... zidarski oder od vrha do tal obdaja farno cerkev, da mojsterska roka tamkaj popravi, kar je nevednost v prejšnjih časih umetnijskega po-končala. Prečastiti g. dekan (Anton Mežnarc) si je stavil namreč hvale-vredno, toda turdapolno nalogo na naši veliki cerkvi odstraniti, vse, kar se ne vjema z Gotiškim njenim slogom, in to po obrisu, katerega je načrtal po svojih umetniških delih pri nas vrlo dobro znani podobar Janez Vurnik iz Radovljice. Po dosedaj dovršenih popravah, ki so se po binkoštih praznikih pričele, ima cerkev že vso drugo vnanjo obliko. Krasno se zdaj dviguje njen zidovje, prenarejene pristavbe pa s pogumno se dvigajočimi stenami, katere na vrhu kinčajo s xpoposebno marlivostjo umetno izdelani kamnitni cvetliški križi (Kreuzblumen), dajejo jej nekako bolj čivljajočo podobo. Podstrešno glavje, vogelni kamenji, pas po oknih in ploše, ki pokrivajo zid, so iz lehnjaka (Tufstein), ki se nahaja pri Koroškem jezeru v Kokriški dolini, in je gehtal čez 2000 centov. Za strani in stebriče v oknih, katerih je zdaj pet dovršenih in sicer dva v svetišču, trije pa na južni strani ladije, se je rabil peščeni kamen iz Moravč. Nad vse pa poveličuje cerkev barvano steklo v omenjenih oknih, ki so pravo umetnijsko delo slavno znane firme Neuhauser na Tirolskem. Steklenilo v ladijnih oknih sestavljeno je po načelu mozaika in sicer vsako okno po različnih motij simboličnega pomena, kar posebno zanimiva oko in duh še bolj povzdiжуje,

dva v svetišču pa spadata strogo v vrste tako zvanih opnatih okenj (Teppichfenster). Ako zdaj stopiš v hišo Božjo, zdi se ti bolj odločena od posvetnega nemira. Svetloba se skozi katedralno steklo (Cathedralglas) enakomerno razdeluje in tudi solnčni žarki se prav nič ne barvajo, čeprav skozi barvano steklo sijejo. Kamnosekarska dela je izdelal omenjeni po-dobar J. Vurnik (opomba: Zato toplo priporočamo vrlega domačega umetnika o enakih strokah) in je postavil tudi okna, ter vse je prav mojstersko ozpeljal. Znašali so letošnji stroški nad 9000 gl., ki so se deloma iz cerkvenega pramoženja poravnali, deloma pa so pripomogli blagi dobrotniki, katerim na celu стоји naš večečastni knezoškof gospod der. Jernej Widmer. Postala bode na ta način naša farna cerkev sčasema v resnici, kakor jo ljudstvo imenuje, velika ali stolna cerkev in prvi kinč mesta našega. Prav hvaležni smo tedaj pogumnemu gosp. dekanu, da se je lotil velikega in težavnega dela, in veseli nas, da Kranjci podvzetje to, ki še poznim vnukom bode kazalo vrednost sedanjega mestjanstva, radovljno podpirajo- Le tako naprej, da se dovrši vse!"

Naši dopisi. Iz Kranja. - NOVICE, 12. december 1877. L. XXXV., list 50, str. 400.

Popravilo cerkve..."veliki cerkvi se je, kolikor moč, povrnila stara gotiška oblika..."

Naši dopisi. Iz Kranja /poroča Savinski/. - NOVICE, 25. sept. 1878.
L. XXXVI, list 39, str. 309.

Oltar sv. Duha - Frater Prothiva, senjski škof in gener.vikar oglej. patriarha Markvarda podeljuje za oltar sv. Duha v kranjski ž.c. 40 dni odpustka 17. febr. 1372.

Fr. Komatar, Kranjski mestni arhiv, regest št. 6, Jahresbericht kranjske gimnazije za šol. leto 1912-13, str.9.

KRANJ, ž.c. sk. Komajna in tol.

oltar sv. Janeza. 12. december 1372. Friczel iz Kranja in njegova žena Kla-
ra prodajata bratovščini sv. J. v Kranju zemljišče na Spodnji Beli... Bra-
tovščina mora iz dohodkov tega zemljišča skrbeti za razsvetljavo oltarja
sv. Janeza v kranjski ž.c.

Fr. Komatar, Kranjski mestni arhiv, Jahresbericht...kr.gi,nazije za 1912/13
str. 11, štev. 8.

Marijin oltar. 5.junij 1399. Frater Gilbertus, škof v Ascolijsu in generalni
vikar ogl.patr. vernikom, ki so vsak dan pri zorni maši darovani na tedaj
na novo postavljenem olt. M.b....40 dni odpustka.

Fr.Komatar, kot zgoraj, str. 16, štev.13.

Župnik Koloman daruje kranjski ž.c. 3 knjige... febr.2. 1412

Ibid. str. 19, štev. 17.

Oltar sv. Jurija. 13.sept. 1452. Mathe Kever, župnik v Kranju, dovolil bra-
tovščini sv. Jurija, da ustanovi večnega kaplana pri olt. sv. Jurija v kr.
ž.c.

Ibid. str. 23, štev. 22.

Oltar sv. Ane in sv. Uršule. 12. sept. 1483. Ključar Jorg Treyrer in udje
bratovščine sv. Ane in sv. Uršule etc. ustanavljajo v kr. ž.c. z dovoljenjem
župnika Matija Operta kaplanijo pri o. sv. Ane in Uršule...

Jahresbericht kr. gimn. za l. 1913/14, str. 6, štev.27. - O tem oltarju
glej tudi ibid. str. 10, štev. 30.

KRANJ, ž.c. sv. Kozojama in tv.

20
Utar sv. Nikolaja. 19.april 1494. Hans Sluga sklene spričo 6 kranj. meščanov... oporoko... Kaplanska ustanova pri o. sv. Nikolaja tej voli zemljišče pri c. sv. Helene v Gradu (pri Cerkljah)

Ibid. str. 12, štev. 32. (Omenja se tudi hiša pri Gorenjih mestnih vratih, kranjski špital, luč na pokopališču...)

Oltar sv. Katarine. 28.junij 1518 Kaplanijo sv. K. so pred kratkim ustanovili v kr.ž.c. pri o. sv. Kat. Hieronim Kreynich, duhovnik Klemen iz Št. Petra (=Naistoth), kranjski meščan Andrej Parule ...

Ibid. str. 22, štev. 43.